

هیولای اعتبار

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مرکز مطالعات علوم انسانی

صرف می‌شود، برای متخصصین این رشته روشن است که یگانه آموزش مؤثر درخانه انجام می‌گیرد.

سؤال این است که کی و چگونه باید این کار را شروع نمود؟ هرچه زودتر، بهتر. چون این یک حقیقت اصولی روانشناسی است که در سنین قبل از ورود به مدرسه بچه‌ها به سهولت طرز فکرو عادات والدین خود را که واکنش آنها در برابر مشکلات آینده زندگی است کسب می‌نمایند. همان‌طور که شما توجه به نظافت شخصی و اصول ایمنی و رعایت رسوم و آداب را تدریجاً تلقین می‌کنید می‌توانید طرز تفکر سالمی را نسبت به مقابله با مشکلات و استفاده صحیح از داروها به آنها بیاموزید.

مثلاً " هرگاه پزشک نسخه‌ای برای شما یا فرزندتان می‌نویسد توجه آنها را به این مطلب که پزشک همیشه دستورات اکیدی در مورد وقت و مقدار استعمال داروها می‌دهد جلب کنید تا آکید کنید که تجویز اکثر داروها مستلزم نسخه پزشک می‌باشد، چون استعمال خودسرانه آنها ممکن است مضرات بزرگی در برداشته باشد. همچنین توضیح دهید که به بعضی داروها، مانند آسپرین به این علت که می‌توانند ناراحتیهای جزئی را بدون خطر برطرف سازند اجازه فروش داده می‌شود ولی حتی این داروها طبق قوانین اکید دولتی باید دستورات طرز و مقدار استعمال را همراه داشته باشند چون استعمال مقدار زیاد و مکرر زبان آور خواهد بود. دستورات را با صدای بلند بخوانید و به جملاتی نظیر "بیش از مقدار توصیه شده استعمال نکنید." تأکید کنید.

وقتی که فرزندان شما از حریم ایمنی خانوادگی شما خارج شده و به دنیای رقابت آمیز

درحالی که کشورهای زیادی درجهان با مشکل خانمان سوز اعتیاد به داروهای مخدر و محرک در میان طبقات جوان و نوجوان روبرو است. و این عادت جانگاہ هرسال قربانیان بی شماری را به آغوش سرد خاک می‌نشانند، بصورت بزرگترین مشکل اجتماعی قرن بیستم درآمده است. خوشبختانه این پدیده خانمان برانداز در کشور ما نتوانسته است سایه شوم خود را بگستراند. با این وجود احتراز عاقلانه از این اعتیادات جانسوز می‌باید بر اساس اطلاعات و ارقام علمی و مستند استوار گردد. و لذا لازم است که کلیه مخاطرات و زیانهای مربوط به این آلودگیها را مطالعه کنیم و بتوانیم نسل جوان را آگاه از عواقب آن نگهداریم.

شما پدر یا مادر نگران هستید، چنین بنظر می‌آید که هرروز گزارشهای جدیدی از توسعه استعمال مواد مخدر و محرک در بین بچه ها و نوجوانان می شنوید و متوسط سن نوجوانان درگیر نیز روزبروز یائین تر می‌آید. آیا بچه شما در این مخاطره قرار خواهد گرفت؟ شاید هر بچه‌ای با دوستی تماس خواهد داشت که سروکار با داروهای مخدر یا محرک داشته است و اکثر اوقات همین دوست و نه یک قاچاقچی حرفه‌ای بجه شما را به استعمال این داروها تشویق خواهد کرد.

در صورت بروز چنین اتفاقی اگر شما خود را بیایید مسلماً " به جای کمک ضرر خواهد رسانید. ولی در مورد این مشکل کاری از دست شما ساخته است و این مسئولیت بردوش شما قرار گرفته است.

علی‌رغم میلیونها ریالی که در جهان برای فیلمها، جزوه‌ها و سمینارهای مدارس و غیره برای آموزش مخاطرات و زیانهای استعمال مواد مخدر

اگر کارا" توجه فرزندانتانرا به این راههای سالم ابراز احساسات درونی جلب کنید استفاده از این طرق آنچه که خودشان شبیه به اینها می سازند برایشان عادت خواهد شد و موقعی که با بحرانهای بزرگ روحی مواجه شوند خطررا دفع خواهند نمود. چنانچه این عادت خوب قبل از رسیدن به سن تحصیل در آنها نضج پیدا کند، امکان اینکه برای فرار از مشکلات به دنیای وهم و خیال وبه دارو روی بیاورند کمتر خواهد بود.

وقتی که به مدرسه بروند یا در معاشرت با دوستان در خارج از محیط مدرسه ممکن است دوستان بزرگتر آنها را تحت تأثیر قرار داده چنین مدعی شوند که داروهای مخدر نه فقط مضر نیستند بلکه راه فراری سحرآمیز را به سرزمین عاری از نگرانی و قدرت احساس شدیدتر و عالیتر در اختیار شان می گذارند. حتی کودکان ۹ ساله و ۱۰ساله نیز که قبلاً "توجه شده باشند ممکن است به آسانی چنین توهمات را قبول کنند. بدین ترتیب این دوران مناسبترین وقت برای آموزش عمیقتر و محکمتر آموزشی است و بهترین راه برای رسیدن به هدف این است که از فرزندانتان دعوت کنید تا برای تحقیق مربوط به اثرات مضر داروهای مخدر با شما همراهی کنند.

قبل از اقدام به چنین تحقیقاتی راجع به داروهای مخدر و محرک باید مطالعاتی از قبیل داشته باشید نامیاداً مثلاً "ماری جوانا را از نقطه نظر تأثیر همدریف هر دوین قرار دهید. چنین اشتباهی ممکن است اعتماد فرزندتان را به آنچه که برای او می گوئید متزلزل کند. کتب، محلات و مقالاتی که راجع به استفاده زبانبخش داروهای مخدر انتشار یافته است بخوانید.

مدرسه وارد می شوند فشارها افزایش می یابند. اشتیاق آنان جهت نیل به اهداف عالی درسی و نزدیک شدن امتحانات ممکن است آنها را بی جهت وحشت زده نماید. یا بعلت احساس کمبود محبت، احتیاج شدید به هم رنگ شدن با دوستان و داشتن احساسات مضر نظیر حقارت یا کمبودهای شخصی، اجتماعی از طوفانهای عاطفی رنج ببرند. در چنین شرایطی مقاومت در برابر دست یابی به اعتماد به نفس یا آرامش فکری توسط استفاده از داروهای مخدر و محرک بسی مشکل می گردد. شما می توانید در سرکوب کردن این وسوسها کمک کنید مشروط بر اینکه درسین پیش از ورود به مدرسه به پرورش عادات مؤثر برای مقابله با احساسات پیچیده که فشارهای اجتماعی به وجود می آورند قدمهای مؤثری برداشته باشید.

بعضی از بچهها با عصیانیت و اوقات تلخی نسبت به محرومیت واکنش نشان می دهند. دیگران با خود خوری احساسات خود را در وجود خود زندانی می کنند. به منظور راهنمایی فرزندانتان برای رهایی از این واکنشهای تند و مخرب، ترسها، خشمها و رنجشهای آنها را جدی تلقی کنید. به آنها توضیح دهید که اشخاص بالغ هم احساسات مشابهی دارند ولی شخص عاقل با منحرف کردن آنها به راههایی که زیان کمتری دارند می تواند با آنها مقابله کند.

مثلاً "اگر یکی از همبازی ها، احساسات فرزند شما را جریحه دار ساخته خشم او را با جمله "عزیزم هرگاه مردم نسبت به من رفتار ناشایستی دارند دلم برایشان می سوزد چون خودشان هم باید خیلی ناراحت بوده باشند که یک چنین رفتار ناپسندی را از خود نشان می دهند." فروشانید.

کنید، بگذارید کودکان عقاید خود را کاملاً بازگوکنند، زیرا ممکن است در خلال صحبت‌هایشان به دلایل روی آوردن احتمالی آنان به مواد مخدر دست‌یابید. سعی کنید در اسرع وقت ممکن مضرات و خطرات استفاده از این داروها را بیان کنید و وسعت و دقت اطلاعات فرزندانتان ممکن است موجب تعجب شما گردد، ولی گفته‌های آنان نکاتی را که نمی-

نگذارید این پژوهش اولیه تبدیل به یک سخنرانی شخص اول خانواده شود، اجازه دهید که بحث راجع به اعتیاد به مواد مخدر به شکل طبیعی آغاز شود. مثلاً اخبار توقیف قاچاقچیان مواد مخدر می‌تواند فرصت خوبی به شما بدهد که از فرزندانتان بپرسید که به نظر آنها چرا تعدادی از مردم به داروهای مخدر روی آورده‌اند. قبل از اینکه عقاید خود را طرح

درسی او پایین می آید و دانش آموز فعال کسل و سست می گردد. مع الوصف قبل از اینکه استنتاج کنید که این علائم اعتیاد به دارورا می رساند باید به خاطر داشته باشید که تغییرات جنسی دوران رشد نوجوانی همراه با تغییرات

دانند آشکار خواهد ساخت و به شما فرصتسی خواهد داد تا مضراتی را که آنها واقف به آن نبودند توضیح و تشریح بنمائید .

موقعیکه فرزندان تا به سنی برسند که بتوانند از آموزش عمیق تر و وسیعتر راجع به مواد مخدر استفاده نمایند، این مطالب را مطرح سازید و از آنها دعوت کنید که راجع به مطالب ارائه شده اظهار نظر نمایند . در این صورت متوجه خواهید شد آگاهی به مضرات و خطرات هرئین وال.اس.دی بسیار آسان است ولی در بحث راجع به ماری جوانا با مشکل بزرگتری روبرو خواهید شد . اگر چه میلیونها نفر امروزه آنرا استعمال می کنند محققین نتوانسته اند دلایل محکم و کافی برای ثبوت اعتیاد فیزیولوژیکی بدست آورند و لسی توضیح دهید که شخصی که ماری جوانا استعمال می کند به یک اعتیاد روانی دچار می شود که ترکش به همان دشواری ترک اعتیاد فیزیولوژیکی خواهد بود .

از تکیه و تاءکید نکات و مضرات متعددی که اثبات نشده است احتراز کنید . اگر چنین نکنید فرزندان تا ممکن است فکر کنند که به آنها دروغ گفته اید و در مورد مخاطرات داروهای مخدر اطلاعات درستی به آنها داده نشده است ، لهذا این اشتباه را مرتکب شوند که اطلاعات ارائه شده از طرف دوستان خود را قبول کرده ، سعی کنند با استفاده و آزمایش داروهای مخدر به اصل حقایق راجع به آنها دست یابند .

برنامه شما هر قدر هم موفقیت آمیز بنظر برسد ، مواقعی خواهد بود که از رفتار فرزندان شک و تردید به دلان راه خواهد یافت که نکند از داروها استفاده می نماید . معمولاً " بچه خوشحال و خندان به بچه بی روح و اسرار آمیز تبدیل و در صورتی که زیرک و باهوش باشد نمرات

فاحش ترشحات هورمونی است که در اکثر بچه‌ها همان علائمی را که شما نگران آن هستید به وجود می‌آورد. بنابراین آنها را تحت نظر داشته باشید ولی تهمت نزنید. تهمت زدن به آنها اعتمادی را که ساچنین پشتکار وجدیستی به وجود آورده‌اید از بین خواهد برد.

چنانچه متوجه شدید فرزند شما یکی دوبار ماری جوانا را امتحان کرده است دست پاچه نشوید و نگذارید و انمود شود که او یک معتاد واقعی است و باید اکنون تمام داروها را آزمایش کند ولی در عین حال موضوع را جدی تلقی کنید.

از طرف دیگر اگر برای شما ثابت شود که یکی از بچه‌های شما عادات " دارویی را مصرف می‌کند در این حال توبیخ، سرزنش و تهدید بی فایده تر از همه چیز است. زیرا او از نتایج و اثرات داروهای مخدر چنان هراسناک خواهد شد که ناخود آگاه ترجیح خواهد داد که راز او برملا شود تا شاید از ادامه این عادت خودداری شود و نجات بیابد. بخاطر داشته باشید که او نه یک جنایت کار است و نه یک شخص حق نستانس. او مریض است و احتیاج به به معالجه‌ای دارد که تنها از دست والدین ساخته نیست. جنین درمانی فقط از پزشک برمی آید، علی‌الخصوص از پزشکی که در این امر تجربه دارد زیرا فرزندان آنچه را که از او گفتنش نزد شما و ا همه خواهند داشت به پزشک خواهند گفت.

مهم‌تر از همه اینکه هیچ وقت از فرزند معتاد خود مایوس نشوید چون می‌توان او را نجات داد و بالاخره به یک شخص بالغ - روشن فکر، سالم و منکی بخود تبدیل نمود.